

Стопански
факултет

Социално- икономически анализи

Книга 1/2026 (29)

Етични правила за работата на списание „Социално-икономически анализи“

Списание „Социално-икономически анализи“ е рецензирано академично списание с научен и научно-образователен характер, което се издава от Стопански факултет на Великотърновския университет „Св. св. Кирил и Методий“. Неговото предназначение е да съдейства за научното развитие в областта икономиката, мениджмънта, социалните дейности и туризма.

Редакционната колегия на списание „Социално-икономически анализи“ приема и се придържа към най-високите етични стандарти и принципи на научното публикуване, приети от международната научна общност и отразени в препоръките на Комитета за публикационна етика Committee on Publication Ethics (COPE), който е нестопанска организация, чиято мисия е да определи най-добрите практики в етиката на научното публикуване и да подпомогне редакторите и издателите за тяхното постигане.

Настоящите етични правила имат за цел да осигурят спазването на общоприетите етични стандарти и принципи в отношенията на редакцията на сп. „Социално-икономически анализи“ с авторите, рецензентите, главния редактор, редакционната колегия, издателя и всички страни ангажирани с предоставянето, анализа и публикуването на предложението за публикуване трудове.

Етичните правила и изисквания, които следва задължително да се спазват от всички страни, участващи в процеса на издаване, включват:

1. Ръкописите да:

- са самостоятелни и оригинални авторски разработки;
- са написани с уважение към научните достижения на цитираните автори, като всички цитирани източници са в съответствие с приетите стандарти на списанието;
- отразяват ясно приносите и отговорността на всеки автор за изложените изводи, вкл. и при съавторство;
- не са били публикувани преди това, нито са подавани за разглеждане в други издания;
- отразяват коректно приносите, вкл. и ако това е дисеминация на монографична разработка или части от по-големи научни трудове.

2. Редакцията няма да публикува трудове, които:

- съдържат нападки или неуважителен тон към работата на други автори. Споровете трябва да бъдат водени с научни аргументи и при съблюдаване на най-високите стандарти за опазване на авторитета на ВСИЧКИ УЧАСТНИЦИ.
- са в отклонение от принципа на научната добросъвестност, излагат явно пристрастни политически позиции.
- се отклоняват както с изводите си, така и с тона си от основните ценности на Конституцията на Р България.

Не се допуска преценката на качествата на представен за публикуване труд да бъде извършвана от член на редакционния съвет, който не е подписал декларация, че няма конфликт на интереси със съответния автор и че не е предубеден към научните качества на автора.

Редакционната колегия на сп. „Социално-икономически анализи“ прие решение да се прилагат конкретни изисквания за приемане на статии, студии и научни съобщения за отпечатване в списание „Социално-икономически анализи, считано от 01.01.2016 г.

Авторите в сп. „Социално-икономически анализи“ носят отговорност за оригиналността и научните приноси на своите публикации.

При констатирани от страна на главния редактор нарушения на тези етични правила или когато установи, че представеният труд не покрива минималните стандарти за научен принос, въпросът се отнася за решаване от редакционния съвет. Публикацията се връща на автора с посочване на констатираните нарушения или констатации. Авторът има право на възражение, което се обсъжда от редакционния съвет, който излиза с окончателно решение.

При необходимост или при спор в редакцията, главният редактор има правото да определя рецензенти, които да дадат допълнително становище по оригиналността и научната стойност на определена публикация.

Редакцията не предоставя на трети лица информация за отхвърлени трудове, независимо от причината за това.

Всеки автор има правото сам да оттегли представения за публикуване труд най-късно преди започване на предпечатна подготовка.

Редакционната колегия обсъжда всички сигнали за нарушение на тези етични правила в публикувани статии. Съответният автор се поканва да даде писмено становище. Ако редакционният съвет прецени, че е бил публикуван труд в нарушение на тези етични правила, той отправя извинение към читателите в следващия брой.

Тези етични правила са съгласувани с членовете на редакционния съвет на сп. „Социално-икономически анализи“.

Задължения на издателя

Издателят популяризира тези указания пред всички лица, участващи в създаването и производството на всички научни списания. Насоките трябва да бъдат спазвани от редактори, рецензенти и автори като част от общите ни усилия да предоставяме обективна и ценна информация на всички, които проявяват интерес към четенето и получаването на знания чрез нея.

В случаите на предполагаемо или доказано научно противоречие, измама или плагиатство издателят, в тясно сътрудничество с редакторите, взема всички необходими мерки за изясняване на ситуацията. Ако е необходимо, това включва незабавното публикуване на съобщение, уточнение или при най-сериозни нарушения – оттеглянето на засегнатия ръкопис.

Издателят има отношение към съхраняването на публикуваната информация за научните изследвания и осигуряване на нейната достъпност – чрез партньорство с организации и поддръжане на собствен цифров архив.

Издателят, заедно с редакторите, предприема необходимите стъпки за идентифициране и предотвратяване на публикуването на ръкописи, съдържащи противоречиви изследователски или научни практики, при никакви обстоятелства не насърчава такова неправомерно поведение и не допуска съзнателно да се осъществи такова нарушение.

Задължения на редакторите

Редакторите на сп. „Социално-икономически анализи“ приемат и оценяват ръкописи въз основа на тяхната академична стойност (оригиналност, яснота, актуалност, уместност) без оглед на пол, раса, етнически произход, политическа или религиозна философия, социална или институционална принадлежност. Всички решения за редактиране или публикуване на текстове се вземат от екипа на списанието без външно влияние. Главният редактор има правото да определя съдържанието на съответното списание и датата на публикуване на одобрените текстове.

Редакторите гарантират, че всички представени ръкописи, които се разглеждат за публикуване, се подлагат на пиър ревию от най-малко двама рецензенти – експерти в съответната област.

Решението за публикуване се основава на значението и стойността на ръкописа, коментарите и препоръките на рецензентите и съответствието с изискванията и насоките на съответното списание.

Редакторите отчитат интересите на авторите и читателите, когато работят по подобряването на публикацията или правят корекции.

Редакторите и редакционният екип нямат право да разкриват никаква информация за подаден ръкопис на никого освен на хората, участващи пряко в процеса на оценяване и публикуване – съответният автор, рецензенти или издател.

Редакторите и членовете на редакционната колегия няма да използват или предоставят на трети страни непубликувана информация за ръкопис без писменото съгласие на авторите. Информацията, получена в резултат на обработката на ръкописа, се счита за поверителна и няма да бъде използвана за лична изгода. Редакторите декларират, че няма да участват в процеса на разглеждане на ръкописи, които могат да доведат до конфликт на интереси – включително, но не само на конкурентна, партньорска база или други взаимоотношения с автор или свързана институция. В такъв случай засегнатият редактор ще поиска от друг член на редакционната колегия да отговаря за ръкописа.

Редакторите ще реагират при евентуални нарушения, без значение дали се отнасят за публикувана, или непубликувана статия, и ако е необходимо, ще предприемат необходимите мерки за реакция – корекция, оттегляне, публикуване на уточнение или друго адекватно действие.

Задължения на рецензентите

Всички ръкописи, получени за преглед, са поверителни документи и трябва да се третира като такива. Те не трябва да бъдат показвани или обсъждани с други лица, които не са упълномощени от главния редактор (при изключителни и специфични обстоятелства). Това правило важи и за поканени рецензенти, които отхвърлят поканата за преглед на ръкописа.

Всеки поканен рецензент, който се чувства неквалифициран да рецензира ръкописа или не е в състояние да направи това в зададения срок, трябва незабавно да уведоми редакторите и да откаже поканата, за да даде възможност за избор на друг рецензент.

Всеки поканен рецензент, който е в конфликт на интереси вследствие на конкурентни взаимоотношения или отношения с някого от авторите, фирмите или институциите, свързани с ръкописа, трябва незабавно да декларира своя конфликт на интереси пред редакторите, за да даде възможност за избор на друг рецензент.

Пиър ревюто е съществен елемент от официалната научна комуникация и крайъгълен камък на научното начинание. Пиър ревюто подпомага редакторите при вземането на редакционни решения и чрез комуникация на редакторите с авторите може да помогне на авторите да подобрят своите ръкописи.

Ревютата трябва да се извършват обективно, а изводите да са формулирани ясно и с подкрепящи аргументи, така че авторите да могат да ги използват за подобряване на ръкописа. Лична критика към автори е недопустима.

Рецензентите следва да идентифицират и да уведомят редакторите за ползвани, но нецитирани от авторите текстове, както и за всяка съществена прилика или припокриване между разглеждания ръкопис и всеки друг ръкопис, за който имат информация.

Непубликуваният материал, описан в представения ръкопис, не трябва да се използва за целите на изследвания, осъществявани от рецензенти, без изричното писмено съгласие на авторите. Привилегированата информация или идеи, получени при осъществяване на пиър ревюто, трябва да останат поверителни и да не се използват за лични цели от рецензентите. Това важи и за рецензенти, отхвърлили покана за преглед на ръкопис.

Задължения на авторите

Всички изпратени ръкописи трябва да бъдат оригинални изследователски работи, които не са публикувани или представени за преглед в други списания. Подаването на ръкопис едновременно на повече от едно списание се счита за неетично и неприемливо поведение.

Само лица със значим принос по отношение на концепцията, получаването на данни, анализ, интерпретация на изследването, изготвяне на ръкописа, критичната му оценка относно интелектуално съдържание или участници в изработването на окончателния вариант на текста и подаването му за публикуване трябва да бъдат включени като негови автори, тъй като трябва да могат да поемат обществена отговорност за съдържанието на текста.

Авторите трябва да гарантират, че са написали и представили изцяло оригинални ръкописи и че са посочили адекватно всички използвани източници и/или цитати на други автори. Плагиатството във всичките му форми се разглежда като неетично и неприемливо поведение. Авторите трябва също така да съобщават за конфликт на интереси (включително финансови), които биха могли да повлияят върху резултатите или тяхното тълкуване в ръкописа.

Авторите трябва да представят точна информация за представената разработка и за резултатите, както и обективна обосновка на значимостта им. Ръкописът трябва да съдържа достатъчно подробности и препратки, за да позволи на други да ползват методиката и резултатите. Измамните или съзнателно неточни твърдения представляват неетично поведение и са неприемливи.

Авторите са задължени да участват в процеса на пиър ревю и да отговарят своевременно на запитванията на редакторите по отношение на първичните данни, разяснения по текста или авторски права. Авторите трябва да отговарят своевременно на коментарите на рецензентите, както и да коригират и отново да изпратят своя ръкопис след съобразяване с дадените коментари и насоки.

Ако авторите открият значителни грешки или неточности в собствения текст, тяхно задължение е незабавно да уведомят редакторите или издателя и да си сътрудничат с тях, за да коригират или при необходимост да оттеглят статията. Ако трета страна съобщи, че публикуваният текст съдържа значима грешка или неточност, задължение на авторите е незабавно да поправят или оттеглят ръкописа или да предоставят пред редакторите доказателства за коректността на текста.

Авторите могат да бъдат помолени да предоставят за редакционен преглед първичните данни от проучването си заедно с ръкописа и трябва да са готови да направят публично достъпни тези данни.

Авторите следва да гарантират достъпа до тези данни на други учени и изследователи след публикуване на статията – при условията на спазване на авторските права и собственост върху първичната информация.

Авторско право

Никой няма право да използва или възпроизвежда чуждо произведение по какъвто и да е начин без изричното разрешение на създателя или техния представител. Това се отнася за всяко възпроизвеждане на произведение, независимо дали е намерено в печат или онлайн.

Възлагане на авторско право

Авторите, публикуващи в списанието възлагат на издателя неизключителни права, тъй като списанието е с отворен достъп. Предимствата на открития достъп за авторите са свързани с: безплатен достъп за всички потребители по целия свят, запазване на авторските права, повишена видимост и читаемост, както и бързо публикуване. Авторът има право да разпространява работата си на други платформи, но е ограничен от едновременно публикуване с друг издател за период от 1 година, особено ако това е нова публикация. Списание „Социално-икономически анализ“ е с лиценз: CC BY-NC-ND.